

Turkistarhaus- elinkeino vai räikeä eläinoikeuksien loukkaus?

Viivi Suolahti

Turkistarhausbisnes on pyörinyt Suomessa jo yli 100 vuotta.

Miksi huonomaineinen turkisten valmistaminen on yhä suurimmillaan Suomessa?

Yleistä turkistarhausesta

Suomessa on yli 900 turkistarhaa, joista suurin osa sijaitsee Pohjanmaalla.

Suomessa turkistarhoilla kasvatetaan sinikettuja, hopeakettuja, minkkejä ja supikoiria.

Turkistarhaus on menettämässä suosiotaan koko ajan entistä enemmän. Turkistarhojen määrä onkin laskenut kuudesosaan -80 luvulta lähtien. Tähän vaikuttavia tekijöitä ovat esimerkiksi tarhaajien korkea ikä, pula tuotannon

jatkaajista sekä monien yritysten kieltäytyminen turkistuotteista. Silti syksyisin Suomessa noin neljä miljoonaa eläintä nyljetään turkiksiksi.

Turkistarhaus maailmalla

Suomi on pienestä koostaan huolimatta yksi maailman suurimmista turkisten tuottajamaista.

Turkisten kysyntä on suurinta Aasiassa sekä Venäjällä.

Monissa muissa Euroopan maissa turkistarhaus on kielletty tai sitä lailla rajoitettu siten, että turkistarhaus ei ole enää taloudellisesti kannattavaa.

Esimerkiksi Isonsa-Britanniassa, Tanskassa ja Hollannissa turkistarhaus on kiellettyä, mutta turkisten tuominen maahan on silti laillista.

Meidän naapurimaassamme Ruotsissa sekä Saksassa turkistarhaus on loppunut lainsäädäntöjen takia.

Suomi onkin ollut pinnalla esimerkiksi Brittiläisessä lehdistössä, jossa julkaistiin kuvia ja videoita suomalaisilta turkistarhoilta.

Suuria turkismaita ovat mm. Kiina ja Norja. Kumminkin Norjan turkistarhauksen pitäisi loppua vuoteen 2025 mennessä. Turkistarhaus on siis jäämässä koko ajan enemmän historiaan.

”Suomen maine turkismaana on meille haitallista. Ja Suomen maine vain huononee sitä mukaa, mitä enemmän turkiksia kieltäviä muotitaloja tulee.”

- Animalian toiminnanjohtaja Mai Kivelä

Ongelmia tarhoilla

Jalostuksesta huolimatta tarhaeläimillä on luontaisia tarpeita ja vaistoja kuten saalistaminen, sosiaalinen kanssakäyminen ja pariutuminen, joita ne eivät pysty virikkeettömissä ja ahtaissa häkeissään toteuttamaan. Häkit ovat usein myös likaisia ja niissä saattaa olla eläviä sekä kuolleita eläimiä sekaisin.

Tämä aiheuttaaakin psykologisia ongelmia esimerkiksi käytöshäiriöitä, pelkotiloja sekä apatiaa. Käytöshäiriöistä kärsivät ketut voivat esimerkiksi purra itseään ja syödä toisiaan. Ketut usein myös tappavat omat poikasensa.

Myös fyysiset ongelmat kuten haavat, tulehdukset, pakkoliikkeet ja sairaudet kuuluvat tarhojen arkipäivään.

Roikkuvasta ihosta kärsivä ylijalostettu naali.

Kansainväliseen mediaan on levinnyt myös kuvia Suomen ylijalostetuista ”hirviöketuista” eli ketuista, jotka on jalostettu mahdollisimman suurikokoiseksi tuoton lisäämiseksi.

Turkistarhaus on myös epäekologista. Turkiseläinten jätökset rehevöittävät ja happamoittavat ympäristöä, joka voi vaikuttaa vesistöihin sekä puustoihin. Turkin valmistamisessa käytetään myös monia vahvoja kemikaaleja. Sen takia kuluttaja-asiamies onkin päättänyt jo vuonna 1993, ettei turkistuotteita saa mainostaa ekotuotteina.

Onkin tutkittu että aidon turkiksen tuottaminen on monta kertaa enemmän rasittavampaa ympäristölle kuin tekoturkiksen valmistus.

Tarhat ovat haitta myös yleiselle viihtyvyydelle. Turkistarhojen lähellä liikkueissaan tai niiden ohi ajaessaan voi myös todeta, että tarhalta tuleva haju on kamala.

Elinkaari tarhalla

Turkiksi päätyvät ketut tapetaan silloin kun niiden turkki on parhaimmillaan eli noin puolivuotiaana. Lisääntymiseen tarkoitettujen kettujen annetaan elää noin kolmen tai neljän vuoden ikäiseksi. Turkiseläimet lopetetaan yleensä sähköiskulla eli asettamalla sähköjohtimet suuhun sekä peräaukkoon. Minkit lopetetaan yleensä hiilimonoksidilla. Sen jälkeen eläimet nyljetään ja turkis otetaan talteen.

Turkisten asema muodissa

Nykyisin turkistakkien suosio on vähentynyt, koska eettiset ja ympäristökysymykset ovat olleet pinnalla lähivuosina. Turkis onkin yleensä vain somisteena takissa. Monet ajattelevatkin että esimerkiksi huppusomisteet ovat turkisteollisuuden ylijäämäpaloja, mutta oikeasti ne ovat suuri osa turkisteollisuutta.

Voimmeko me vaikuttaa?

Voimme kuluttajina vaikuttaa suosimalla turkittomia tuotteita ja merkkejä. Monet merkit ovatkin tehneet sopimuksen etteivät käytä turkiksia.

Tällaisia suuria luksusmerkkejä ovat esimerkiksi Gucci, Versace ja Michael Kors. Muita tunnettuja turkittomia merkkejä ovat esimerkiksi Ivana Helsinki, Timberland, The Northface ja Vans.

Muutosta turkistarhaukseen liittyviin lakeihin voi myös pyytää poliitikoilta tai lähettää valituksia turkiksia käyttäville yrityksille.

Lähteet:

<https://oikeuttaelaimille.fi/tietoa/turkistarhaus-suomessa>

<http://animalia.fi/turkiselaimet/>

<https://yle.fi/uutiset/3-10522712>

<http://animalia.fi/2017/08/17/turkistarhauskiellot-2017/>

[https://www.kaleva.fi/uutiset/talous/muotitalot-luopuvat-turkisten-kaytosta-suoessa-turkist-
uotannolle-ei-nay-loppua/804306/](https://www.kaleva.fi/uutiset/talous/muotitalot-luopuvat-turkisten-kaytosta-suoessa-turkist-
uotannolle-ei-nay-loppua/804306/)

Kuvat: [Oikeutta eläimille](#)